

Cím

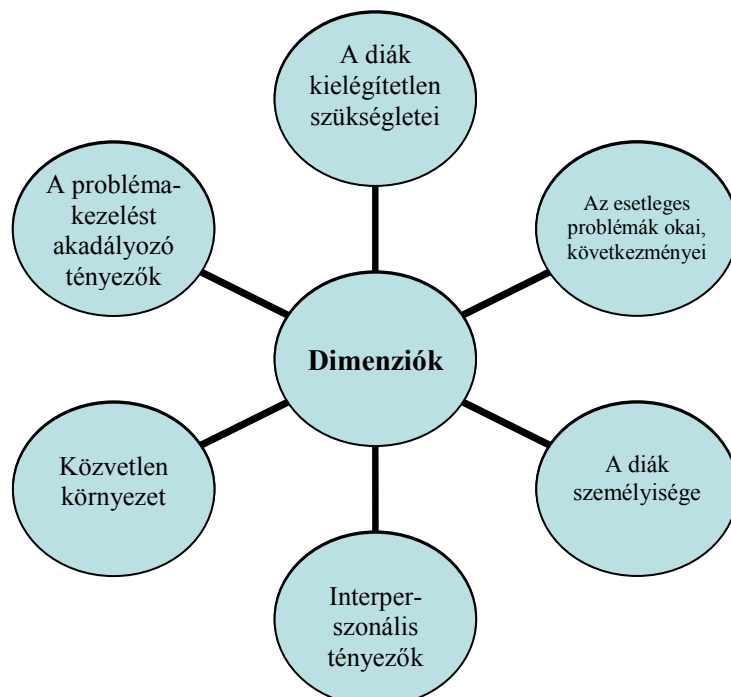
A diák komplex megismerése – az adatgyűjtés¹

Rövid leírás

Az adatgyűjtés a diák egyéni fejlesztésének, valamint az egyéni fejlesztési terv elkészítésének első lépése. Nagy körütekintést igénylő, a diákot különféle dimenziókból érzékelő és megértő, információgyűjtő- és rendszerező folyamat. Az információgyűjtést több módszer együttes alkalmazásával végezhetjük el.

Az eszköz részletes leírása és kiosztandó/nyilvános anyagai (lista és mellékletek)

A tanár, a szakember számára alapvetően fontos az adott diák jellemzőinek feltárása, feltérképezése. Ennek érdekében gyűjtünk adatokat. Az adatgyűjtés folyamata sokrétű, mert a diák, a környezete, a tanárai, a diáktársai különböző szempontokból látják az adott helyzetet, önmagukat, illetve a diákot. Így előfordulhat, hogy az adatgyűjtés során ellentmondó információkkal találkozhatunk.

Az információgyűjtés kapcsán számos dimenziót szükséges figyelembe venni, ezek közül a legfontosabbakat az alábbi ábra tartalmazza:

¹ Szerző: Győrik Edit, FSZK Nonprofit Kft.

Az **adatgyűjtés** tehát sok szempont figyelembevételével készül, az információk összegyűjtéséhez szükséges ismeretek is ilyen széleskörűek: biofiziológiai, pszichés, kognitív, motivációs, környezeti, kulturális, viselkedésbeli, családi. Az információgyűjtést több módszer alkalmazásával végezhetjük el: megfigyelések, interjúk, környezettanulmány, családlátogatás, vagy mások formális és informális közlései, tesztek és kérdőívek. Fontos kiemelni, hogy az adatgyűjtés során szerzett információk gyakran szubjektívek, esetleg a résztvevők érdekei által befolyásoltak. A másik fontos alapelv, amit szem előtt kell tartani a diák titoktartáshoz való joga.

Az információgyűjtés tudatos, tervezett formában meghatározza a segítség irányát, módját, növeli az együttműködés, esetleges problémamegoldás eredményességét és hatékonyságát. A megfelelő információkkal dolgozó szakember hatékonysága növekszik, kompetenciája megkérdőjelezhetetlen.

A legmeghatározóbb információforrás maga a diák. Fizikai jellemzői, megjelenése, egészségi és mentális állapota mellett az interjú (javasolt interjú vázlat mellékelve), az egyéni beszélgetések, a napi munka során zajló beszélgetések során szerzett információk meghatározóan fontosak. Fontos jelentéstartalommal bírnak a diák értékei és érzelmei, illetve viselkedése és személyisége, indulatkitörései, érettsége, agresszivitása, énképe is.

Csatolt információs forrásoknak tekintjük egyrészt a családtagokat, a barátokat, a szomszédokat, az ismerősöket, a diákot tanító pedagógusokat, másrészt a társszakmák képviselőit: a védőnőket, pszichológusokat, orvosokat, és akik érintettek diák életében. A diákokra vonatkozó információk talán **másik legfontosabb forrása lehet a szülővel, szülőkkal (vagy gondozóval, gondviselővel, állami gondoskodás esetén nevelővel) készített első interjú.** (javasolt interjú vázlat lásd mellékelve)

A **tájékozódás forrásai** lehetnek még a következő szakemberek, intézmények:

- **Családsegítő és/vagy gyermekjóléti szolgálatok települési családgondozói**
  - Iskolai hiányzások, családi problémák, szabálysértések, bűnelkövetések esetén érdemes gondolni az együttműködésre,

kapcsolatfelvételre

- **Szakértői és rehabilitációs bizottságok, megyeközpontok szerint, illetve körzeti nevelési tanácsadó**
  - Tanulási problémák, iskolai kudarcok esetén érdemes informálódni, szükség esetén vizsgálatot kérni
- **Előző iskola, pedagógus**
- **Gyermekotthoni elhelyezés estén a diák gyámja**
  - Ez esetben a gyámot mindenképpen be kell vonni a fejlesztési terv készítésébe. Ez azért is indokolt, mert a diáknak a gyermekotthonban van nevelési gondozási terve, ami adott esetben nagyon sok plusz információval segítheti a pedagógus munkáját, az összhang megteremtését.
- **Családba fogadás esetén gyámhivatal**
  - Gyakori jellemzője e helyzetnek, hogy nem a szülők, hanem valamelyik rokon, legtöbbször nagyszülő neveli a diákot. Az együttműködők körének feltérképezésekor a diák szempontjából fontos információkhoz juthatunk.
- **Pártfogói Szolgálat:**
  - 14 évet betöltött, szabálysértést elkövető fiatalok gondozó hálózata. A hivatásos pártfogók rendszerint kapcsolatban állnak az iskola diákjaival.

A beszélgetéseken túl több **dokumentum** is segíthet a tájékozódásban. Nem is gondolnánk, hogy gyakran párhuzamosan – egy-egy segítő intézménynél – szinte teljes dokumentáció van a diákról. nagyon kell figyelni arra, hogy ezekkel kapcsolatban különösen érvényes a titoktartási kötelezettség, így ezeket kiadni csak a társ-, segítőintézményeknek lehet!

- gyermekvédelemhez kapcsolódó dokumentumok – például jegyzőkönyvek családlátogatásról, családgondozással kapcsolatos feljegyzések, esetenapló, védelembe vételi határozat, a pártfogással kapcsolatos dokumentumok (pártfogói felügyelői vélemény, magatartási szabályok stb.)
- az iskolához, pedagógiához kapcsolódó dokumentumok – pedagógiai vélemény, szakértői vélemények, magántanulói státusszal kapcsolatos

dokumentumok, fejlesztési tervek, szöveges értékelések, pszichológiai vélemény;

Az adatgyűjtés a diák fejlesztésének és egyben az egyéni fejlődési terv elkészítésének első lépése. Természetesen a dokumentumok és a beszélgetések mellett *saját megfigyeléseinkről, tapasztalatainkról* se feledkezzünk meg! Megfigyelhetjük a diákot nemcsak tanórán, hanem például a szünetben, vagy esetleg szakmai képzésének helyén, nézhetjük, hogy mennyire vesz részt aktívan a közösségi életben, ha bejön az iskolába, milyen pszichés, fizikai állapotba teszi azt meg. Ezek a benyomások is mind-mind hozzájárulnak ahhoz, hogy árnyalt képet kaphassunk a diákról. Nem egyszerű dolog e sok-sok információ rögzítése, javasoljuk, hogy mindegyik diákunkról legyen egy mappánk, ahová esetlegesen napközben, hét közben feljegyzett reflexióink kerülhetnek be.

Használati útmutató anyagszükséglettel

Anyag, eszköz	Darab, mennyiség
Diák interjú javaslat	1
Szülő interjú javaslat	1

Nehézségi fok (könnyű, közepes, profi)

profi

Címkék

beavatkozás a tanárok és a diákok szintjén, adatgyűjtés a diákról, a diák megismerése, viselkedés megfigyelése, egyéni fejlődési terv

Ez az eszköz a CroCooS – Előzzük meg a lemorzsolódást! című projekt keretében készült. Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez. Ez a kiadvány a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásért. Az eszközt megtalálja a projekt weboldalán: crocoos.tka.hu

CroCooS Toolkit by [CroCooS partnership](#) is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](#). Based on a work at <http://crocoos.tka.hu>. Permissions beyond the scope of this license may be available at <http://crocoos.tka.hu>. For more information about this CC license, visit [this site](#).

